

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 37.091.12:36-051[355.01+711.168]

**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ
ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ**

Сопівник І.В., доктор педагогічних наук, доцент (sopivnyk_i@nubip.edu.ua),

Березинець С.К., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
(berezynets.sk@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Військова агресія Росії проти України внесла свої корективи у різні сфери життя, у тому числі в підготовку майбутніх соціальних працівників. Вважаємо за доцільне виділити кілька найбільш важливих, на нашу думку, аспектів, зокрема:

1) *Організаційний* – передбачає, на наше переконання, змішаний формат освітнього процесу. Незважаючи на війну, навчання повинно тривати із дотриманням вимог безпеки,

оскільки країні потрібні підготовлені, професійні фахівці для роботи із зростаючою кількістю отримувачів соціальних послуг. Якісна підготовка соціальних працівників, фахівців із соціальної роботи, соціальних менеджерів потребує формування практичних навичок, які лише дистанційними інструментами навчання сформувати важко.

2) *Змістовий* – передбачає внесення змін до: освітніх програм (нових компетентностей та програмних результатів щодо формування здатностей у майбутніх фахівців працювати із отримувачами соціальних послуг, які постраждали від війни); навчальних планів (внесення нових дисциплін нормативного чи вибіркового циклу, наприклад щодо роботи із військовослужбовцями та членами їх сімей); робочих програм (внесення тем до існуючих дисциплін щодо: роботи в громаді на засадах сталого розвитку під час війни і в період повоєнної розбудови; фандрейзингу; розвитку благодійності та волонтерства; роботи із різними групами населення, зокрема внутрішньо переміщеними особами, військовослужбовцями та членами їх сімей, полоненими, людьми з інвалідністю, жертвами насилля внаслідок війни, дітьми, сім'ями та ін.)

3) *Світоглядний* – майбутні соціальні працівники повинні розуміти природу військової агресії, її сутність, історію, причини та наслідки. Це допоможе їм спрацювати превентивно, а також краще зрозуміти потреби різних груп людей, які можуть постраждати або є потерпілими від війни, і розробити ефективні стратегії роботи з ними.

4) *Особистісний* – майбутні соціальні працівники мають мати добре сформовані особистісно-професійні якості, зокрема стресостійкість (щоб в умовах постійного стресу не вигоріти, а володіти своїми емоціями, бути в ресурсі), резильєнтність (щоб швидко відновлюватися в умовах надзвичайних ситуацій та ефективно протистояти труднощам), гнучкість і динамічність (щоб швидко реагувати на виклики і труднощі, бути готовим до пристосування до нових умов життя і праці), комунікативність (щоб налагоджувати зв'язок із різними людьми у їх емоційних станах та представниками різних організацій задля оцінки потреб людей в надзвичайних ситуаціях і шляхів їх задоволення, а також задля конструктивного налагодження взаємодії із лікарями, психологами, представниками влади та інших інституцій), управління і лідерство (щоб у потрібний момент взяти на себе відповідальність за забезпечення базових потреб людей у певному місці, а також управління соціальними проектами та ресурсами в умовах погіршення соціальної інфраструктури), емпатійність (щоб встановити довірливі відносини із отримувачами соціальних послуг і підтримати у важкі моменти), толерантність (передбачає здатність поважати різні культури, переконання та погляди, що є важливим, особливо в умовах війни, коли люди можуть мати різні думки).

Отже, підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах війни та післявоєнної відбудови має свої особливості, які вимагають від них певних здатностей. Професійна підготовка повинна бути спрямоване на здатність працювати в умовах війни і повоєнної відбудови із різними отримувачами соціальних послуг, що постраждали, а також на формування таких особистісних якостей як стресостійкість, резильєнтність, гнучкість і динамічність, комунікативність, управління і лідерство, емпатійність, толерантність.